

Куьредин хабарар

Сулейман-Стальский райондин
общественно-политический газет
1931-йисалай акъатзава

Жуван халкъдиз, жуван намусдиз
хъиз, вафалу жен...

Стал Сулейман

Газет гьафтада садра акъатзава

№8 (26587) Хемис, 22-февраль, 2024-йис

Маса гунин кьимет азадди я

ТЕБРИК

За «Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин депутатрин Собранидин, администрациядин, гьакъни жуван патай дявейрин ва Яракьлу Къуватрин ветеранриз, аскервилин къуллугъчийриз, районэглийриз вири халкъдин сувар – Ватан хуьзвайбурун югъ рикъин сидкъидай мубаракзава.

Къе за чеб патал аскервилин

асант тушир кваллах хьагъай ва Россиядин интересар хуьнин къаравулда акъвазнавай ксар тебрикзава. За а кардихъ инанмишвал ийизва хъи, Россиядин Яракьлу Къуватра къуллугъзавай районэглийри, члехи несилрин игитвили адетар лайхлувилелди давамаруналди, чпин хиве авай аскервилин ва ватанпересви-

«Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин

лин буржи вини дережадин жавабдарвилелди кьилиз акъудна.

Чи акъалтзавай несил бубайрин баркаллу крариз ва адетриз вафалубур яз, ватанпересвилин руьгъдаллаз тербияламышунин карда куьне тухузвай кваллах важиблу ва герек я.

Заз квехъ виридахъ мягъкем сагъламвал, ислягъвал, хизанрани бахт ва берекат хъана кланзава.

Къил С. Темирханов

Дуьньядин халкъарин дидед члаларин югъ

Сулейманан шииратдин важиблувал ва метлеблувал

2024-йисан 21-февралдиз, Дуьньядин халкъарин дидед члаларин йикъан сергьятра аваз, Къасумхурел райондин Культурадин дворецдин (ЦТКНР-дин) члехи залда дидед члал хуьниз ва вилик тухуниз талуькарнавай илимдинни тежрибадин конференция 12-сеферда кьиле фена. Дагъустандин халкъдин шаир Стлал Сулейманан 155 йис тамам хуьниз талуькарна алай йисуз конференция «Стлал Сулейманан шииратдин вахтариз табий тушир важиблувал ва квахъ тийир метлеблувал» («Вневременная актуальность и непреходящее значение поэзии Сулеймана Стальского») темадай кьиле тухвана.

Дидед члаларин йикъан ва конференциядин сергьятра аваз Культурадин дворецдин фойеда «Лезгинский язык. Исследователи лезгинского языка и их труды», «Материалы конференций», «Лезгинские писатели и поэты», «Средства массовой информации на лезгинском языке», «Гомер XX века», «Национальная одежда народов Дагестана», «И если завтра мой язык исчезнет...», «Доклады, сочинения, конкурсные работы, посвященные Международному дню родного языка» ва маса выставкаяр акъуднавай.

Сятдин 11 тамам хъана. Тамашачийрин члехи зал конференциядиз атанвай багъа мугъманрив, райадминистрациядин жавабдар работникрив, яратмишдай интеллигенциядин векилрив, муаллимрив, школьникрив... ацанва.

Сегънедиз экъечлал Дагъустан Республикадин лайхлу артист Омар Меликова «Шаир Сулейман» мани устадвилелди

тамамарна.

Конференция кьиле тухузвай Агъа-Стлал Къазмайрин юкъван школадин муаллим Заира Селягъовади мярекатдин президиум тешкилун ва конференция ачухун патал микрофондихъ Сулейман-Стальский райондин Къил Саид Темирхановаз теклифна. Ада тварар къуналди, президиум хъяна: А. А. Тахо-Годидин тварунихъ галай педагогикадин ДНИИ-дин лезги члалан секциядин руководитель Жаклина Мейланова, ДР-дин халкъдин артистка Фаризат Зейналова, «Кард» журналдин редактор, шаир Владик Батманов, журналист ва композитор Къагъриман Ибрагъимов, филологиядин илимрин кандидат Халидин Эльдаров, «Лезги газетдин» кьилин редактор Мегъамед Ибрагъимов, Дагъустандин писателрин Союздин лезги секциядин руководитель Максим Тагъиров, «Умуд» фондунин руководитель Савин Велиев, филологиядин илимрин кандидат Азиз Мирзабеков, 2024-йисан дидед члалан лап хъсан муаллим» конкурсдин гъалибчи Радмила Эминова.

Дидед члал хуьн ва вилик тухун патал районада кьиле тухузвай еке кваллахдикай, алай йисуз Стлал Сулейманан 155 йисан юбилей кьейд авунихъ галаз алакьалу яз конференциядихъ авай метлебдикай куьрелди лугъуналди, мярекат райондин Къил Саид Темирханова ачухна.

Конференциядал алай темадай ва дидед члал хуьникай анал чпин фикирар ва теклифар гъаз чна винидихъ тварар кьур Мегъамед Ибрагъимов, Максим Тагъиров, алимар тир Жаклина Мейланова, Азиз Мирзабеков, муаллим ва шаир

Гъулангерек Ибрагъимова, Алкъвадар-Гъасан эфендидин музейдин директор Гъуьсейн Гъуьсейнов, Стлал Сулейманан Квал-музейдин илимдин къуллугъчи Фейзудин Мамедов, Мегъарамдхуьруьн школа-интернатдин муаллим Алаудин Саидов, Дербентдин агъали, пенсионер Навои Бутаев рахана. Абурун рахунрин арайра Стлал Сулейманан шиирар келунай тухвай конкурсда 1, 2 ва 3-кьаяр кьур хуьрерин библиотекайрин келчияр тир Эрзиман Куьребегова (Шихидхуьр), Марьям Шихсаидовади (Вини-Стлал) ва Сулейман Къарабегова (Агъа-Стлал Къазмайр) Стлал Сулейманан шиирар хуралай келна, Культурадин дворецдин солистка Селимат Гъажиевади «Лезги члал» мани тамамарна.

Гъихътин шадвилдин мярекат хуьрай пишкешар, наградаяр галачир?!

Дуьньядин халкъарин дидед члаларин йикъаз талуькарнавай мярекатра активвилелди иштирак авунай муниципалитетдин Къил Саид Темирханова «2024-йисан дидед члалан лап хъсан муаллим» конкурсдин гъалибчи Радмила Эминовади (Вини-Стлалрин СОШ) рай-

администрациядин Гъуьрметдин грамота, «2024-йисан лап хъсан муаллим» конкурсда приздин чкаяр кьур Салминаз Къазимегъамедовади (Цийи-Макъарин СОШ), Диана Жамаловади (Испикрин СОШ) ва Дуьлбер Гъажиековади (Цмуррин СОШ) Чухсагъулдин чарар вахкана.

Дидед члал хуьнин ва вилик тухунин маса мярекатриз хъиз, и мярекатдизни Мергъеметлувилин «Умуд» фондуни пулдин призар тайинарнавай. Дагъустан

Республикадин Халкъдин Собранидин депутат, меценат Имам Яралиеван тварунихъай конференциядин иштиракчияр тебрик авунихъ галаз санал, фондунин руководитель Савин Велиева дидед члал талуькарна кьиле тухвай мярекатра активвилелди иштираккай, конкурсра

гъалиб хъайи ва приздин чкаяр кьур шумуд кас муаллирив, библиотекайрин келчийрив, аялрин бахчайрин тербиячийрив «Умуд» фондунин патай пулдин призар ва дипломар вахкана. Абурун арада, чна винидихъ тварар кьур муаллиривай ва библиотекайрин келчийрилай гъейри, аялрин бахчайрин воспитатар тир Заира Халилова (Агъа-Стлал Къазмайр), Маида Мегъамедова, Сарижат Ильясбекова (Къасумхуьр), ЦБС-дин художник Лариса Рамазанова, художественный школадин художник Нариман Мазанов, писатель Гъажи Ильясов, художественный школада шикилар Чугунай вердишвилер кьачузвай Рагъимат Аллагъьулиева, Ханум Мусаева, Фаина Юзбегова ва масабур ава.

Стлал Сулейманан 155 йисан юбилейдиз талуькарнавай лап хъсан стенд акъудунин конкурсда гъалиб хъайи Къулан-Стлалрин СОШ-диз, приздин чкаяр кьур Вини-Стлалрин ва Агъа-Стлал Къазмайрин СОШ-ризни фондунин патай пулдин призар ва дипломар гана.

Агъа-Стлал Къазмайрин юкъван школадин дидед члалан муаллим Эльмира Фагъаховади илимдинни тежрибадин конференциядин резолюция келна.

Эхирдай кьейд ийиз кланзава хъи, Къасумхуьрел илимдинни тежрибадин нубатдин конференция багъа мугъманринни махлуькатдин еке иштираквал аваз ва тешкиллувилелди кьиле фена.

Текст кхъейди ва шикилар ягъайди
Хазран Къасумов я

АТК-дин заседанидал вад месэладиз

КИЛИГНА

Алатай гьафтада Сулейман-Стальский райондин Кьил, района кардик квай терроризмдиз акси комиссиядин председатель Саид Темирханован регьбервилик кваз и комиссиядин (АТК-дин) заседание кьиле фена. Алай йисуз тухузвай сад лагьай заседанидал важиблу 5 месэладиз килигна, абурай кьайдаяр хуьдай органрин, МЧС-дин, ТИК-дин, образованидин управлени-

хьанвайбурухь галаз тухузвай профилактикадин кьвалахдикай Россиядин Сулейман-Стальский района авай ОВМ ОМВД-дин начальник Жалил Магьарамов, Дарклуш-Кьазмайрин хуьруьн поселенидин администрациядин кьилин заместитель Сиражудин Нежведилов рахана.

Общественный хатасузвал хуьнин рекьий райадминистрациядин Кьилин за-

дин, Информагентстводин, хуьрин поселенийрин администрациядин, диндин, общественный организациядин векилри гьахь-гьисабар авуна.

Кьилди кьачуртла, Россиядин Президент хьадай сечкир кьиле тухунихь галаз алакьалу тир важиблу ва мумкин тир хаталувал авай объектра терроризмдин гьерекарикай хуьнин рекьий кьвалах гужлу авунин месэлайрай ТИК-дин председатель Нариман Мейланова, Россиядин Сулейман-Стальский района авай ПДН-дин ОМВД-дин старший инспектор Валерий Ибрагимов ва Россиядин МЧС-дин 13-нумрадин НД-дин ва ПР УГ-дин гуьзчилайдай ва профилактикадин отделдин старший дознаватель Мурад Сефикьулиева, инсанри чурьук алай ва обществодиз акси мярекатра иштирак тавун патал тухузвай кьвалахдин менфятлувиликкай Россиядин Сулейман-Стальский района авай ОМВД-дин полициядин начальникдин заместителдин везифаяр вахтуналди тамарзавай Максим Кьараханова ва райондин имамрин Советдин председатель Шамиль Омарова малуматар гана.

Заседанидал информациядин такьатра, соцсетра экстремизмдин кьайдадин материалар дуьздаз акьудунин, гьакьни информациядинни табигьатдин серенжамар ишлемишунин ва раиж авунин кьвалах тамавилелди агакьарунин месэладай райондин Информагентстводин руководитель Гуллер Камилова, райондин территориядаз яшамши жезвай кьечепатан гражданихь, гьабуркай яз масанрай куьч

меститель Абуталиб Фатулаева АТК-дин членар терроризмдин патахбай авай кьурхулувал тайинарайла адаз акси акьвазунин рекьий субъектрин кьвалахдин пландихь галаз танишарна.

Гьар са касдин, обществодин ва государстводин хатасузвал хуьнин рекьий алава серенжамар кьабулун фикирдиз кьачунвай план, вирида сесер гуналди, кьабулна.

Заседанидал алай вири месэлайриз килигайдалай ва талукь кьарар кьабулайдалай гуьгьуниз муниципалитетдин Кьил Саид Темирханова терроризмдиз акси комиссиядин членрин, заседанидин иштиракчийрин ва жавабдар ксарин фикир федеральный ва республикадин кьулушрин истемешунар фикирда кьуналди, кьвалах гужлу авун лазим тирдал желбна. Кьабулзавай серенжамарни, кьейдна ада, государстводин политикадихь галаз кьазвайбур, гьакькибур, нетижа гудайбур, общество патал тайин са мураддихь элкьурнавайбур хьана кьандна.

Мадни, райондин Кьили кьейд авурвал, гьар са месэла профилактикадин субъектрин кьетген гуьзчивилик хьун чарасуз я. Кьилинди района хатасузвал таьминарун, дурумлувал ва кьайда хуьн я. Вири и месэлайрай Саид Темирханова комиссийрин председателриз, хуьрин поселенийрин администрациядин кьилериз, кьайдаяр хуьдай органрин векилриз ва талукь маса кьуллугьриз тапшуругьар гана, заседанидал килигай месэлайрай кьвалах мадни хьсанардай теклифар гана.

Хазран Кьасумов

Ватан хуьзвайбурун йикъаз талукьарнавай тарс кьиле фена

И йикъара общественный хатасузвал хуьнин рекьий райадминистрациядин Кьилин заместитель Абуталиб Фатулаева «Разговоры о важном» проектдин сергьятра аваз Кьулан-Сталрин юкьван школада чьехи классра кьелзавайбурухь галаз тарсарилай кьечяй тир мярекат кьиле тухвана. Гуьруьшдилай вилик шадвилдин мярекат кьиле фена, адан сергьятра аваз государстводин пайдах хьажна ва Россиядин Федерациядин Гимн яна.

Мярекат – ачух тарс асул гьисабдай 23 – февралдиз Ватан хуьзвайбурун йикъаз талукьарнавай. Абуталиб Фатулаева школьникрихь галаз Ватан кьан ва адаз вафалу хьунихь, гражданилин тербия гунихь, тарихдин марифат ва эдебиятдихь галаз алакьалу месэлаяр вер-

ревирдна, гьакьни чи дирибаш, жувьрэтлу ватангьлийрин лайихлувилер кьейдна, школьникрин итижлу вири суалриз тамам жавабар гана.

«Кьенин юкьзуни чи уьлкве фашизмдиз, лап гужлу миллетгивилиз акси акьвазнава, вичин сергьят ва кьезмай несилдин уьмуьр кьечепатан агрессорикай хуьн патал. Чи государстводин кьуват миллетрин садвиле ава, ада чун Гьалибвилихьни тухузва. Чна чи Ватандин чьехивилел дамах авун ва чун гьамиша Ватандиз вафалу хьун лазим я», - акьалтларна ада вичин рахунар.

Багьа мугьманди школьникрихь мягькем сагьламвал, кьелунра агалкьунар, ислягь ва бахтлу гележек хьана кьанзавайди кьейдна.

Лена Сандова

АСП вилик тухунин месэлаяр веревирдна

Малум тирвал, алай вахтунда Сулейман-Стальский райондин Кьил Саид Темирханова акьудай кьарардин бинедаллаз ва планграфикада кьалурнавайвал, хуьрин поселенийрин администрация гегьенш совещанияр кьиле физва, анрал АСП-яр социальный рекьерай вилик финин ва РФ-дин Президент хьадай сечкирриз гьазурвилер акунин месэлайриз килигзава.

Алатай гьафтада райондин Кьил Саид Темирханован, райадминистрациядин Кьилин заместитель Заур Кьагьриманован, депутатрин, кьуллугьрин руководителрин ва общественностдин векилрин иштираквал аваз ихьтин совещание Герейханован АСП-да кьиле фена.

Сифтедай совещанидал АСП-дин кьил Руслан Алдырова 2023-йисуз тухвай кьвалахдикай гьахь-гьисаб авуна. Ам вичин рахунра налогар кьватлунин, муниципальный объектрин хусиятдин ихтиярар оформлени авунин, яшайишдинни коммунальный майишатдин объектар актуализация авунин, общественный территорияр дуьзмишунин, агьалияр газдалди, эквералди, целди таьминарунин ва маса рекьерай тухванвай кьвалахрал гегьеншдиз акьвазна.

Алатай йисуз АСП-ди тухвай кьвалахдиз рази жедай кьимет гана.

Райондин Кьил Саид Темирханова хуьруьн поселенидин администрациядин кьил Руслан Алдырован гьахь-гьисабдин рахунриз баян гун яз кьейд авурвал, Герейханован совхоз Советрин девирдин йисара девлетлу, гьар са рекьий вилик фенвай майишатрикай сад тир, хуьрер социальный ва экономикадин рекьерайни дуьзмишнавай, аваданламишнавай. Алай вахтундани поселенида кар алай проектар уьмуьрдиз кечирмишзава, 2-отделенида инвестпроектдай кьве мертебадин типовой школа эцигна, ФАП кардик ква, ДР-дин Кьил Сергей Меликован тапшуругьдалди алатай йисуз ЦИИИ Мамрачрик газ гьана, СВО-дин иштиракчийрин хизанар яшамши жезвай куьчейра кьир цана...

Хуьрера гьална кьанзавай кьвалахрал, хьувуна кьанзавай месэлайрални райондин Кьил гегьеншдиз акьвазна, и рекьерай ада АСП-дин кьилиз, депутатриз, талукь маса кьуллугьриз тапшуругьар гана.

Гьуьрметдин грамота гана

Государстводин властдин ва чкадин самоуправленидин органра яргал йисара бегьерлувилелди кьвалах авунай ва 50 йис тамам хьунай райондин ТИК-дин председатель Нариман Мейланов райондин Гьуьрметдин грамота гана.

Грамота шад гьалара вахкуналди, райондин Кьил Саид Темирханова адахь мягькем сагьламвал, хизандин бахтлувал ва кьвалахда агалкьунар хьана кьанзавайди кьейдна.

Тебрикдин келимаяр Нариман Мейланов райадминистрациядин Кьилин 1-заместитель Лацис Оруджева ва жавабдар маса ксарини лагьана.

Кьвед лагьай чка кьуна

Мегьарамдуьруьн райондин Ярагь-Кьазмайрин юкьван школада «Учитель года Республики Дагестан -2024» республикадин конкурсдин зонадин пай кьиле фена. Ана Кьиблепатан Дагьустандин 12 райондай ва шегьердай тир муаллимри иштиракна.

Цмуррин юкьван школадин тарихдин ва обществознанидин муаллим Алишер Сайфулаева конкурсада 2-чка кьуна. Гила ада конкурсдин республикадин паюна иштиракда.

СВО-дин иштиракчийриз куьмек яз

Районда кардик квай дишегьлийрин Советди (председатель – А. Кьасумова) кьил кутуналди, и йикъара «Посылка солдату» гуманитарный акциядин сергьятра аваз ЦИИИ-Макарин, Кьасумхуьруьн 1 ва 2-нумрайрин, Агьа-Стал Кьазмайрин, Сийидрин, Вини-Сталрин ва Герейханован 2-нумрадин школадин аялрини муаллимри СВО-дин зонадиз недай шейэр, чими парталар, аялри кьхенвай кагьазар ва маса шейэр авай 110 посылка ракуьрна. Идай райондин руководстводи школайрин коллективриз чухсагьул лагьана.

Районда СВО-дин иштиракчийриз гуманитарный рекьерай куьмекар гунин баркаллу кьвалах организацияри, школайри, хуьрерин АСП-ри давамарда.

Чи корр.

Хуьруьн майишат

Зегьмет бул бегьердин бине я

Сулейман-Стальский райондин хуьруьн майишатдин ва суьрсетдин управленидин начальник Къазиагьмед Къазиагьмедовахь, адан заместитель Къазиагьмед Абумуслимовахь ва Эминхуьруьн поселенидин администрациядин кьил Сабир Юзбеговахь галаз чун и йикъара лезги поэзиядин классик Етим Эминан твар алай хуьруьн мулкунал кардик квай фермервилинни лежбервилин майишатриз, арендаторрин участокриз фена, анра чуьлдин кваллахар кыле физвай гьалдихь галаз таниш хьана.

- Чи хуьруьнвиар чилин кьадир авай, зегьметдал рикI алай инсанар я, - хуьруьн кылихь галай уьзюмлухрин чехи майданриз вил яна хьиз, лугьузва Сабир Юзбегова. - Агъалийри хуьруьн мулкуна авай хуьруьн майишатдин метлеб авай чиликай тамамвилелди менфят къачузва. Кьуд пад багълар, уьзюмлухар, векьин уьруьшар, теплицайрин майишатар, салар я.

Ихтилатрик кваз чун Надир Ягъияеван лежбервилинни фермервилин майишатдин (КФХ-диз) агакьна. Гьасятда кьатгуз жезва: гзаф хилерин майишат я.

Санлай къачурла, майишатдихь 36 гектар чил ава. Идакай 15 гектар уьзюмлухар, амайбур багълар я.

- Надир стха районда хуьруьн майишатдин лап хьсан пешкаррикай сад я, - лугьузвай Къазиагьмед Къазиагьмедова. - Ада вичин майишатда производствин кIвенкIвечи кьайдаяр ишлемишзава. Кьилди къачуртIа, тежрибалу агроном чехи пай уьзюмлухра яд стIал-стIал гудай кьурулуш кардик

кутунва, гележегда и кьайда амай участокдани ишлемишда.

Алатай йисуз КФХ-да саки 10 гектарда картуфарни цана. Н. Ягъияеван и кар менфятлу яз

акунач, гьич акъатай харжарни арадал хтанач. Нетижда ада 7,5 гектардин майданра цийи уьзюмлухар кутуна. Ана цайи чубукарни ада чкадал гьасилна.

- Чи шартIара уьзюмчивал менфятлу, къазанжияр арадал гьидай хел я, - лугьузва Н. Ягъияева. - Гектардин бегьерлувили 90-100, бязи участокра 110-130 центнер тешкилзава.

Чаз акурвал, майишатдин гьам бегьердал атанвай, гьамни жегьил уьзюмлухра хьсан кьайда, михьивал ава. Вири майданра жергейрин араяр канва, тегьенгрин пунариз пер янава, кьурай ва герей авачир хилер атланва. Мукьвара уьзюмлухриз гатфарин ятар гунив эгечIа.

Уьзюмчивилелай гьейри, КФХ ичер, шэфтелар, хутар, салан майваяр гьасилунални машгул жезва. Багъларни хьсан гьалда ава.

- Кье-пака багълариз, уьзюмлухриз ятар гудай вах-

тарни жеда, - суьгьбетдик экечIава УСХиП-дин начальникдин заместитель Къазиагьмед Абумуслимов. - И кар патал майишатрин арайринди

тир «Аламышинский» кьанал (13 км.) ремонтна, кьайдадиз гьанва, хуьруьн мулкуна авай кьенепатан кьаналарни хьсан гьалда ава. Инанмишвал ийиз кIанзава хьи, хуьруьн майишатдин суьрсет гьасилзавай карханайриз, лежбервилин майишатриз ва арендаторриз дигидай цикай дарвал жедач.

Хуьруьн мулкуна авай майишатрини арендадин участокра кыле тухузвай чуьлдин кваллахар акур чун анай гуьгуьлар шад яз экъечIна.

- Кваллах дуьз тешкилнавай Надир Ягъияеван КФХ-дихь, ина кардик квай амай майишатрихь ва арендаторрихь цийини йисузни агалкунар жедайдал шак алач, - алава хьувуна УСХиП-дин начальник Кь. Къазиагьмедова.

Гьакьикъатдани, зегьмет бул бегьердин, агалкунрин бине я.

Текст кхьейди ва шикил ягъайди Хазран Къасумов я

Инвестпроектар – кардик

Цийи завод эцигзава

Республикадин промышленностдин ва алишверишдин министр Низам Халилова 2024-йисуз регионда кардик кутузвай инвестициярин проектрикай тамамдаказ суьгьбетна. Малум хьайивал, Кьулан-СтIалрин хуьруьн поселенидин территориядал, федеральный шегьре рекьин патав (ДаркIушрин хуьрелай алаатайла, са 500 метрдин мензилда, эрчи патав) гофрированвай, чуькьуьн экзавай (напорные) ва цIалцIам полимердин турбаяр акьуддай завод – ООО «Трубопласт» эцигна акьалтIарзава. Завод алай йисан кьвед лагъай кварталда ачухдайвал я.

«Трубопласт» ООО-дин инвестор, бизнесмен, меценат Пирмегьамед Балакеримов я.

- Турбаяр акьуддай завод Дагьустан патал лап важиблу инвестициярин проект я. Заводди, Дагьустандин хьиз, гьакI кьваларив гвай регионра турбайрихь авай игьтияж

таьминарда, - лугьузва ООО-дин директор Низам Балакеримова. - Заводди 200 касдиз кваллахдай чкаяр арадал гьидла, гьакIни республикадинни федеральный бюджетар налогрин пуларалди таьминарда.

Кархана 8 гектардин чилел ала. Гьаят аваданламишнава. Чапла пата пуд мертебадин дарамат ава. Сад лагъай мертебада карханада акьудзавай турбайрихь галаз муьштерияр таниш жедай выставка жеда. Кьвед лагъай мертебада офис я. Пуд лагъай мертебада учебный центр жеда. И дараматдин вилик иер фонтанни эцигнава.

Эрчи патав авай карханадин кьилин дарамат алай аямдин эцигунринни архитектурадин истемешунрив кьадайвал эцигна туькIуьрнава. Ина монтажникри, инженерри, наладчикри, эхиримжи кваллахар акьалтIариз, зегьмет чIугвазва.

Цехда гьар жуьре (16 мм.- дилай 2400 мм. кьведальди) диаметрдин чиркин ва кьати

марфарин ятарин канализацияра, производствин ятар гадарзавай ва хуьруьн майишатдин мелиорациядин, кьайи ва чими ятарин, газдин линияр чIугвадай системайра ишлемишдай турбаяр акьудзавай цIуд линия кардик жеда.

Заводда гьакIни хуьруьн майишатдин ва хуси карханайра стIал-стIал яд гудай кьайда ишлемишзавай бур патални турбайрин линия кардик ква. Гьасилзавай шейэриз виниз тир кьимет ганва, сертификатар ава.

Заводдин цехдин са пата гьазур продукция эцигдай склад ава. Пар тухудай улакьриз инал акьваздай кьулай чка туькIуьрнава. Идалайни гьейри, карханадин мулкунал гьазур турбаяр хуьдай чехи майдан туькIуьрнава. Кьилин цехдихь администрациядин аппаратди кваллахдай дарамат гала.

Исятда эцигунардайбуру яшайишдин кьве мертебадин корпус хкажзава.

Х. Гьажибалаев

23-февраль Ватан хуьзвайбурун югь я

Президентди Чухсагьул малумарна

Чи Ватандин тарихда четин вахтар тIимил хьайиди туш. Ихьтин макъамда чи халкьди халис ватанпересвал кьалурайди я, гьабуркай яз дагьвийрини. Донбасда кыле тухузвай военный махсус серенжемда тек са Сулейман-Стальский райондай 400 касдилай виниз инсанри иштиракун и кардин патахъай ачухдиз шагьидвал ийизва.

«Ватан дарда авай чIавуз, Гьай тагудай инсан женни?»

Гьахь мискьалдиз гьин тийидай, Терез женни, мизан женни? Халкь саламат хьун паталди, Фин тийидай аслан женни?» - кхьизва Забит Ризванова са поэмада.

СВО башламиш хьайила чи гзаф жегьилрикайни халис асланар хьана. Абурукай сад тир алидхуьруьнви Мегьамедрагьимов Вагиф Рагьидиновичахь галаз чун и йикъара таниш хьана. Отпускардиз хайи ватандиз – вичин хизадин патав хтанвай кьегьал хьиз чна «Куьредин хабарар» газетдин редакциядиз агун теклифна. Ахлакь, низам авай жегьил итимди «ваь» лагьанач.

Акунмазди рикIиз чими хьайи, секин кылихдин, са артух рахунал рикI алачир Вагиф Рагьидиновича чи суалризни лап куьрелди жавабар гана. Халис дагьвидин кылих я!

Малум хьайивал, Вагиф 1994-йисан 8-апрелдиз Къасумхуьрел (Алидхуьрел) зегьметдин ветеранар тир Рагьидин ва Бигимагьа Мегьамедрагьимоврин гуьрметлу хизанда дидедиз хьана. И хизанда 3 велед ава: кьве стхани са вах. Веледри чпин диде-бубадилай хьсан тербия къачуна, идан нетижа яз абурукай Ватандиз, обществодиз вафалу инсанарни хьана.

Вагиф Мегьамедрагьимова Къасумхуьруьн 2-нумрадин юкьван школа ва гуьгуьнлай Дагьустандин политехнический техникум акьалтIарна.

Кьве йисуз Вагиф Рагьидиновича Челябинскдин областда Россиядин Яракьлу Кьуватрин жергейра танкарин полкуна гьавадай жедай гьужумдикай хуьдай частуна кьуллугьна. Тайин тир кьве йис куьтыгь хьайила ватанперес кьегьал хци контракт кутIунна, Россиядин Яракьлу Кьуватрин жергейра кьуллугь авун давамар хьувуна.

- Вагиф Рагьидинович, Донбасда кыле тухузвай военный махсус серенжемдин зонадиз вун мус фена?

- СВО башламиш хьайи гьа сифте йикъара. Алай вахтунда зун старший прапорщик, 23 кас аскерар авай взводдин командир я. Чун Луганскдин Республикада ава.

Ихтилат ийидайла за кьатIана хьи, прапорщик Мегьамедрагьимова вичин ва взводдин хиве авай кьуллугьдин везифайрикай са артух рахунар ийизвач. Чун гьавурда акьазва: гзаф крар сир яз хвена кIанзава, абур халкьдин арада чукIурун, ачухун лазим туш.

ЯтIани, журналистдин кIевивал акурла, Вагиф Рагьидиновича чаз са тIимил «сирни» ачухна.

- Чи взвод интернационалниси я, ана са шумуд миллетдин векилар, гьабуркай яз дагьустанвиарни ава, - давамарна ихтилат взоддин командирди. - Амма вири са стхаяр, са хизан хьиз гуьрметлудаказ яшамиз жезва, ида чаз вилик акьвазнавай кьуллугьдин везифаяр ва командовадин тапшуругьар намуслудаказ кылиз акьудунин карда куьмек гузва.

Вичикай рахун хуш тушир Вагиф халис ватанперес тирди, ада СВО-дин зонада, халис дагьвидиз хас тирвал, вилегьвилер, жуьрэтлувилер кьалурзавайди чаз адаз ганвай наградайрай якьин жезва. Кьилди къачуртIа, В. Мегьамедрагьимоваз «За боевые отличия» ва Суворован медалар ганва, гьакIни адаз Россиядин Президент Владимир Путина ва Челябинск областдин губернаторди чухсагьулар малумарна.

Вагиф Рагьидиновича чаз лагъайвал, Донбасдин агъалийри махсус серенжемдин тереп лап кIевелай хуьзва, Россиядин офицерарни аскерар чпин даяхар яз гьисабзава.

Отпуск куьтыгь хьайила старший прапорщик Мегьамедрагьимов СВО-дин зонадиз хьфида, вичин кьуллугьдин везифаяр тамамарунив эгечI хьийида.

Чи мурад Вагиф Рагьидинович ва военный махсус серенжемда иштиракзавай вири кьегьалар, гьалибвал къачуна, сагь-саламатдиз чпин хизанриз, кIвалериз хтун я.

Хазран Къасумов

Шикилда: В. Мегьамедрагьимов

«Шаир тараз ухшар я»

Эффенди Капиеван «Шаир» ктабдилай (ам 1944-йисуз чапдай акъатна) ва адан кылини игит Сулейманакый чи критикада жуьреба-жуьре фикирар ава. Садбуру ктаб документальный эсерар я, муькуьбуру художественный повесть я, лугъзува. Гьакъикъатда «Шаир» ктаб документальный эсерриз муькьва я. Писателди вичини «И ктаб гьакъикъатда авай инсандикай къенвай этюддин цикл я», лугъзува ктабдин кылини игитдин чешне а чIавуз вири дуньядиз машгур хъанвай СтIал Сулейман тирдал шак алач.

Ктабдай са шумуд мисал гъин:

«- Сулейман дайи, вуна вири ва чIалар рикIел хуьзвани? – Эгер за жуваз, абур рикIел хвена кIанда, лагъайтIа, шириар зи рикIел 30-40 йисузни аламукьда...»

Маса мисал: «Ажеб хъсан хъана зун кьуьзуь кылихь машгур хъана, жегъилзамаз ваь. Агъайнивал хуьн патал жегъилдиз зурба акьул ва сабур кIанда».

«Хци затIар: нажах, дергес, мукал фад кьуьруь жедай алатар я. Абур вахт-вахтунда куьнидал хци авуна кIанда. Зи куьнуь – уьмуьр я. Ада

зун датIана хци ийизвайвилай, зун муьрхуьь кьунвач (чи писателрин яратмишунарни гьамиша чукIул хъиз хци хъана кIанда)...»

«Шаир хъархуь тараз ухшар я. Таран лап вини кукIвал са кIерец амай кьван, аниз лаш яда»...

Еке кьимет

Расул Гьамзатова са мярекатдал лагъанай: «Заз СтIал Сулеймана хъиз, Дагъустан вири дуньядиз машгур авур кьвед лагъай кас кьалура».

Расул Гьамзатован гафарин кьаншарда сада залдай лагъана:

- Куьнени, гьуьрметлу Расул Гьамзатович, Дагъустан машгурначни?

- Зун Сулеймана машгур авур Дагъустанда хана, - жаваб гана Расул Гьамзатова.

Шаирин хуьр

Эффенди Капиева кхъенай: «Дагъустандин дагълара ва дерейра заргаррин, симинин пагъливанрин, кьелечийрин хуьрер ава. Къариб карятIани, Дагъустанда шаирин хуьрни ава. И хуьре гьар са кIвале ашукъ яшамеш жезва...»

Ихтилат Агъа-СтIалрин хуьруькый тир.

Хазран Кьасумов

«Женгера лигим хъайи бажарагъ»

Вич келзавайбуруз Сардар Абил литературадин тахаллус алаз машгур тир Абил Межидован 65 йис тамам хъуниз талукъарна И. Гь. Тагъирован тIварунихь галай Культурадин дворецдин банкетрин залда «Женгера лигим хъайи бажарагъ» тIвар алаз культурадинни литературадин мярекат кыле фена.

1958-йисуз Сардархуьре дидедиз хъайи, вич неинки кьетIен хатI авай писатель ва шаир, гьакIни Россиядин писателрин Союздин, Россиядин юристрин ассоциациядин Союздин член, ДР-дин лайихлу юрист, филологиядин илимрин кандидат, Дербентдин нотариальный округдин нотариус тир Сардар Абилян уьмуьрдин ва яратмишурин рекъикай КТВ-дин корреспондент Музамудин Магъмудова рахунар авуна.

Райондин Кьил Саид Темирханован, администрациядин ва кьилди вичин тIварунихъай юбилардиз тебрикдин ва алхишдин келимаяр райадминистрациядин Кьилин I-заместитель Лацис Оруджева лагъана, пишкеш яз Сардар Абилян райондин Кьилин тIвар кхъенвай гъилин сят ва пул авай конверт гана.

Сардар Абилян яратмишунрикай, инсанвилай, ада тербия кьачур Межидов Абдурагъман муаллимдин гьуьрметлу ва мугъманперес хизандикай гзаф хуш келимаяр юбилардин хуьруьни, райондин депутатрин Собранидин председател Штибег Мегъмедханова лагъана, Сардар Абил райондин депутатрин

Собранидин Гьуьрметдин грамотадиз лайихлу хъанвайди, ам юбилардив агакьардайди кьейдна.

Шадвилини мярекатдал Сардар Абилян яратмишунрикай,

кьилди кьачуртIа, адан гъиликай хкатнавай «Къве дидедин хва» кьуд томдин повестьдикай, «Гъетерин нур», «Намуьс», «Бушлат» ктабрикай хуш келимаяр ва фикирар гваз райондин культурадин отделдин начальник, Дагъустандин халкьдин шаир Майрудин Бабаханов, «Лезги газетдин» культурадин отделдин редактор Максим Алимов, машгур журналист ва шаир Мердали Жалилов, РГВК каналдай «Вахтар ва инсанар» передача тухузвай шаир Владик Батманов ва гзаф маса юлдашар рахана.

Абуру кьейд авурвал, Сардар Абил Афгъанистанда кыле феи дьаедин гьерекастрин иштиракчи я. Гъавиляй адан ктабра ватанпересвилин темайрай, кьегъал рухвайрикай кхъенвай эсерри

кылини чка кьазва. Абурукай яз «Бушлат» повестдин тIвар кьаз жеда.

Герейханован I-нумрадин юкьван школадин ученикар тир Жасмина Зульфийкаро-

вади, Алина Фейламазовади, Камила Таибовади ва Сардархуьруьн юкьван школадин ученица Умуьжагъан Фаталиевади Сардар Абилян шириар хуралай кIелна.

Бажарагълу конферансье ва Ярагъмед Ярагъмедова устлавилелди кыле тухвай мярекатдал рахунар, тебрикарни, алхишар, хуьруьн-зарафат ва пишкешар гзаф хъана.

Эхирдай рахай Сардар Абилян и мярекат тешкилунай райондин Кьил Саид Темирханован, райадминистрациядиз, культурадин отделдиз, иштиракунай ва тебрикдин келимаяр лугъунай вири юлдашриз сагърай лагъана, мярекатдин иштиракчийрин патай хъайи суалриз жавабар гана.

Текст кхъейди ва шикил ягъайди Хазран Кьасумов я

Лезгийрин хурун эсеррин кьетIенвал

Маса халкьарин хъиз, лезги халкьдин адетрани ширирин жуьреда туькIурнавай хурун эсерри кьетIен чка кьазва. И жуьреда эсерар гзафни-гзаф дуьшуьшра тIебнатдивай – чилеривай, цаваривай мергеметлувал, инсаф, хъсанвал, жуьреба-жуьре тIалабунар кылилиз акьудун кIан хъунихь галаз алакьалу я. Инсанар чеб гьуьцариз кIанариз алахъзава.

Баркаллу, хъсан адетар хуьзвай, абур акьалтзавай несилрал агакьарзавай районда «Пейкер баха» конкурс тухунал районгъилири разивал ийизва. Халкьдин манийрихь (лирлийрихь) акьалтзавай несилдиз тербия гун патал чIехи метлеб ава. И кар фикирда кьуна, чна агъадихь халкьдин виликан адетрихь галаз алакьалу лезги халкьдин сивин яратмишунар (са шумуд эсер) гуьзва.

Хазран Кьасумов, Лезги писателрин Союздин член

Яран суварин лирли (Папар, кьавуз кулгуз, лугъудай)

ЯрантIар, ярантIар!¹
Кьазма чна Яран тIвар!
Чирк квадаррай кулари,
Тамун таран тIвалари!
Ракъар, варцар инухъди,
Цифер, марфар анухъди!²
Аман рагъ, хъсан рагъ,
Хипер, малар ацан, рагъ!
Ваз ви гьуьцра рехъ гурай,
НикIера чаз векъ хуьрай!
Пепе-шепе хкатрай,
Берекатар акатрай!
Кьван кьванцихъди,
Квар кварцихъди,
Кьуд патал бул цуьквер хуьй,
ГетIейра нек, дуьдгъвер хуьй!
Синийра хуьй афарар,
КIвалера - шад хабарар!
Суфрадик фу - кьафун хуьй,
Иливдай чан, руфун хуьй!
ЯрантIар, ярантIар,
Кьазва чна Яран тIвар!

Гуни

Ай Гуни, Гуни, Гун-Гуни,
КIанда рагъ агун, Гуни.
Аман, аман, аман, Рагъ,
Кьуьл акьудин кьавал, рагъ.
Акьудин гьакI мухарни,
ЦуькIвер, нехвер, кIахарни.
Гатун паяр кьурурин,
КIатIар чна ацIурин.
Эвел техил кIватIдайвал,
Ам чи гъиле гьатдайвал,
Гачал кьилер кудайвал,
Вазни паяр гудайвал,
Цав ракъинай ацIура,
Чаз шаддиз жув кьалура.
Ай, Гуни, Гуни, Гун-Гуни,
КIанда рагъ агун, Гуни.
Свас хъиз цавуз акьуда,
Махлукъ адав агуда.
Рагъ, Рагъ, Рагъ,
Ксумир чан, фад кьарагъ!
Циф цавалай алудна,
Жув вуна чав агуда.
Гунидин пай - Гунидиз,
Яб це на чи лирлидиз.³

Пешапай

Я Пешапай, Пешапай,
Чаз марфар гьавш, Пешапай!
Жуван накъвар кьалурмир,
НикIер, салар кьурурмир.
Кьурай марф, Кьурай марф,
Цаву чилиз Гурай марф!
Вири чна кIватIалай
Гъа ви куьлуь стIалар
Эхличзава чна вал,
Гумир мадин чаз завал!
Я Пешапай, Пешапай,
Чаз марфар гьавш, Пешапай!
Къачу кьезвай паярни,
Хкадра чи цIаярни.

Язукъ кьемир кьуларин,
Ятар хкваш хвалариз.
ВацIар, кIамар рахурай,
РикIер чи шад авурай!
Кьурай марф,
Кьурай марф,
Цаву чилиз
Гурай марф!

Темпел

Яда, яда, Гачалхан,
Тахтуна ваь, къацIал хан!
Гьикьван вуна кIвалахди,
Чна валди дамахди?!
Хъша, ракъин цIу куда,
Таза ниси, фу гуда.
Неь афнини камадур,⁴
Вал вил алаз ава тIур!
Кьуна кьайи гьекьеди,
Гъарайзава бекьеди⁵
Яда, яда, Гачалхан,
Тахтуна ваь, къацIал хан!
Атланва вун кIвалахди,
Ша чун чуьхуьх булахдик.
Вилиз верцIиз акурди
Неда вуна - гьазурди!
КIвалахдихъай катда вун,
Кьурай цIам хъиз, гватда вун.
Бубадинни дидедин
Еб я вун, кас, гьебедин.
Яда, яда, Гачалхан,
Тахтуна, ваь, къацIал хан!
Пиле⁷ касдиз - фири нек,
Цан цайидаз - цуру нек!

Цингил-мингил, нуькI хала

Цингил-мингил, нуькI хала,
Гъиле яхъ пер, кьуьк, хала.
Ацуькмир гьакI кьавахдик,
Ша, пай кутур кIвалахдик!
Кьавахди ваз гар гуда,
Чна - "темпел" тIвар гуда!
Цингил-мингил, нуькI хала,
Гъиле яхъ пер, кьуьк, хала.
Гагъ кьил, гагъ кIвач, рикI
къамир,
Вилералди нуькI къамир,
Ашукъ хъана кагъулдал,
Хъварц ацуькда акьулдал!
Цингил-мингил, нуькI хала,
Гъиле яхъ пер, кьуьк, хала!

1 ЯрантIар - дегъзаманайрин гатфарин гьуьц Эран (Яран) рушар. «Яр» - им кьенин йикъара чна лугъузвай гъа «Эр» я.

2 Инухъди, анухъди - ЯркIи патан гафар я.

3 Лирли - хурун мани, шири.

4 Камадур - ЯркIи патал намадурриз гъа никI лугъуда.

5 Бекье-кур, цурун гьевечIи кьаб.

6 КъацI - алаатай вахтара абур алай шейэр эцигдай тахтадикай авунвай, туькIурнавай чка.

7 Пиле кас - юзурна, гьерекастриз усал кас; кIвалах ийиз такIанди.

«КЮРИНСКИЕ ИЗВЕСТИЯ»

(на лезгинском языке)

Тешкилатчи: Сулейман-Стальский райондин администрация

Кьилин редактор А. М. Мирзалиева

Редакциядин ва издателдин адрес: 368760, Кьасумхуьр,

СтIал Мусаибан куьче, 3. Телефон: 89064505740

Печатдин кIвал

Газетдин электронный почта kizvestiya86@mail.ru

Газета зарегистрирована Южным окружным межрегиональным территориальным управлением по делам печати, телерадиовещания и средств массовых коммуникаций, регистрационный номер ПИ №10-4325 от 28.01.2002г.

Редакциядинни макъалайрин авторрин фикирар сад тахъун мумкин я. Макъалайрин, абур гъизвай делилрин дуьзвилини патахъай жаваб авторри чни гуда. Макъалайриз рецензияр гуьвач ва абур элкьвена вахъузвач.

Чап ийиз вахъудай вахт 15:00. Чап ийиз вахъана 10:30

Газетдин индексар: Йисан – 63323; Зур йисан – 51369

Газет йиса 52 сеферда акъатзава.

Гъ – И лишандик квай материалар гьакъидихь чапзавайбуру я.

12+ - Икьван яшар хъанвайбуру кIелрай.

Газет ООО «Типография-М» типографияда чапна, 368600, Дербент шегьер, С. Кьурбанован куьче, 25. Тираж 1450. Зак №